

'Spoofing', wees er alert op



Jaap Jongsma
is financieel
adviseur bij
bureau Rent-
meester Finan-
cieel Advies in
Damwâld

Onlangs was ik in gesprek met een voormalige bankmedewerker. Meer dan veertig jaar geleden was dit een van zijn eerste baantjes. Hij vertelde mij dat hij samen met een collega geld mocht ophalen bij de boeren.

Ze wisten van tevoren niet bij welke boeren ze langsgingen. Ze reden een vaste route en wanneer er een krant voor het raam was geplaatst wisten ze dat ze geld konden ophalen. Ik vond dit een prachtig verhaal. Eenvoudig hoe doeltreffend beveiliging kan zijn.

En wat een service. De bank was blij met het geld dat je bij ze stalde.

Tijden veranderen en je kunt je nu niet meer voorstellen dat je op deze manier je beveiliging regelde. We horen tegenwoordig vaak in het nieuws dat mensen gedupeerd zijn door oplichting. Een bankmedewerker die langskomt om je pas te halen. Zogenaamd om je te beschermen tegen internetcriminelen. Vaak zijn oudere mensen de dupe. Onlangs was er een reportage over dit fenomeen. We hebben al snel een mening over de slachtoffers: je bent zo vaak gewaarschuwd, hoe kun je hier nu intrappen? Het blijkt dat de oplichters gebruik maken van de psychologie van de mens. De oplichters gebruiken angst als instrument om onze neurologische processen te sturen. Door angst aan te wakkeren, hopen ze een vecht-of-vluchtreactie op te wekken. Wanneer dit gebeurt, wordt de hersenactiviteit afgeleid van de prefrontale cortex, die we gebruiken om kritisch te denken.

Het kan ons dus allemaal overkomen. Je bent niet altijd alert.

Door angst aan te wakkeren, hopen ze een vecht-of-vluchtreactie op te wekken

Het is goed om van tevoren na te denken over dit soort situaties. Wat kun je preventief regelen? Heb je een maximaal bedrag ingesteld dat je kunt overboeken? Je kunt van tevoren een limiet instellen en wanneer je hiervan wilt afwijken duurt het vier uur voordat je dit kunt uitvoeren. Door dit tijdslot ben je in de gelegenheid om een vertrouwenspersoon bellen. Een vertrouwd persoon kan met je meedenken en wél kritisch reageren. Ook kun je ervoor kiezen om gebruik te maken van verschillende banken. Een bank voor je spaargeld en een bank voor je betaalrekening. Wanneer je spaargeld nodig hebt, duurt het ook weer een tijdje voordat het op je lopende rekening staat.

Houd je bankcodes geheim. Deel dit niet met anderen.

De banken doen veel aan voorlichting, in een poging oplichting te voorkomen. In het begin kwamen de banken je nog wel tegemoet wanneer je slachtoffer was geworden. Bij de tegenwoordige fraude 'spoofing' maak je in opdracht van de bankmedewerker geld over om dit veilig te stellen. Omdat je zelf geld overmaakt zie je dat de bank minder vaak vergoedt.

Wees dus gewaarschuwd.